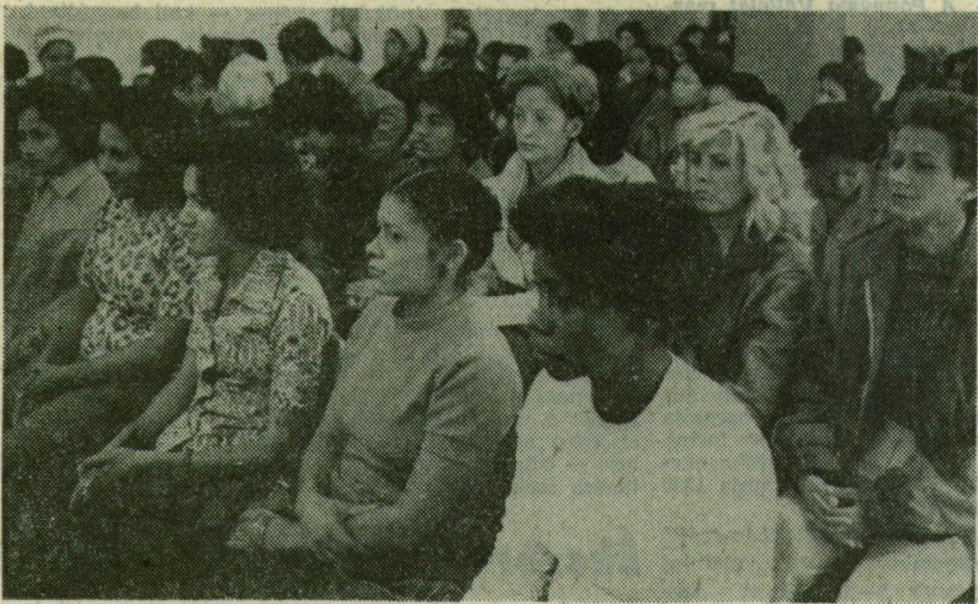

Kubai fiatalok Szegeden

A kubai fiatalok a fogadásukra rendezett ünnepségen.

Új arccal népesült be tegnap délután a Szegedi Textilművek ifjúsági klubja. Államközi szerződés értelmében hazánkba érkezett mintegy nyolcszáz kubai fiatal közül hetvenet a Pamutnyomóipari Vállalathoz tartozó szegedi gyárban fogadtak ünnepélyes külsőségek között. A vár gazdasági párt- és társadalmi szervezeteinek vezetői köszöntötték a fiatal lányokat, s az őket kísérő Francisco de La Rosát, Kuba budapesti nagykövetségének másodtitkárát, Dorá Rivest, a Kuba Technika magyarországi képviselőjét és Ujj Jánost a Tesco főosztályvezető-helyettesét.

A hetven kubai fiatal nem akármilyen feladatra vállalkozott: ők lesznek majd az alapító szakmunkásai annak a nagy kubai textilgyárnak, amelynek építéséhez most fogtak hozzá a latin-amerikai szocialista országban. Négy évig élnek Szegeden, s ez idő alatt bizonyval mestanulják a fonás és a szövés mesterségét, s nyilván megismerkednek majd nyelvünkkel, népünkkel is. Most néhány hetes nyelvtanfolyamon vesznek részt, majd a legelőbb szakmai ismeretek megszerzése után három műszakos beosztásban végzik munkájukat a gépek mellett.

Híd hazánk és a világ között

Magyar növénynevelők külföldön

Gesztusnak is fölfogható a Szegedi Akadémiai Bizottság növénynevelési és növénytermesztési munkabizottságának tegnapi ülése: azoknak a magyar származású növénynevelőknek a munkásságát összegezte, akik nálunk kezdtek, de idegenben folytatták vagy folytatták tevékenységüket. A tudomány nehezen viseli el a határokat, ha azok megkötöttséget jelentenek, a szegedi kutatók kapcsolatai örömdetesen gyarapodnak, és más nemzetek növénynevelőivel, más földrészek talaján született eredmények is ismertek és felhasználhatók, természetes igény, hogy azokat is ismerjék, akik egyéb szálakkal is kötődnek hozzánk. Haszna is lehet a gesztusnak, a kint elért kutatási eredmények ezen a csatornán is visszasugározhatnak. A kapcsolat hasznos híd lehet hazánk és a világ között.

Rédei György vitte talán legtöbbszörre Amerikában, az Egyesült Államokban dolgozik. Új tudományág, a növényi genetikai élettan kapcsolódik nevéhez. Olyan növényeket is sikerült előállítani, amelyek a valóságban nincsenek, sőt emberi beavatkozás nélkül fenn se tarthatók. Kutatásainak jövőbeni haszna föltétlenül nagyobb lesz, mint ami ma egyáltalán belátható.

Papp Endre ismertette meg annak idején Magyarországot, sőt Európát is a hibrid kukoricával, elsőként állított elő úgynevezett beltenyésztett hibridet akkor, amikor a tudomány más képviselői ezt a módszert még természetellenesnek tartották. Búzá 1920 óta nevelik, most 86 éves, Angliában él, és erősen bízik benne, hogy a hibrid búzáé lesz a jövő. Egyik kutatónk szóhasználatával a búzanevelés leglirabb és legkalandosabb ága a hibrid búza.

Derera Miklós itthoni gyapotnevelési kísérleteit nem koronázta siker, végül maga se hitt benne, hogy lehet belőle valami. Ausztráliában először valamilyen elektronikai gyárban kapott csak munkát, később asszisztensként dolgozott egy laboratóriumban. Akkor még súlyos, behozattalal elégitette ki Ausztrália a gyapotigényét, neki köszönhető, hogy azóta exportál. Egy hegy oldalán sikerült találnia addig ismeretlen vad fajtát, amely igen hasznos keresztezési alapanyagként bizonyult. Körülbelül húsz éve foglalkozik búzaneveléssel, negyvenöt hektáron természetesen az ő búzáját. Szerencsés kísérlettel tisztázni tudta, mitől csúszkál ki az ott honos fehér búza már a kalász-

ban, keresztezéssel sikerült ezt a tényezőt kiiktatni. A legmagasabb állami kitüntetést kapta meg.

Rajháthy Tibor kanadai nevelő. Először a zab és a vad árpa fajok vizsgálatával foglalkozott. Szerencsésnek is mondható, bár ugyanaz a szerencsés véletlen sok ezer társát talán hidegen hagyta volna. Kietlen pusztaságban gyalog kereste azt a fajtát, amelyre szüksége lett volna, de nem találta. Elfáradt, leült, rágyújtott, leest az öngyújtója. Ott volt mellette az a vad gabonafajta, amit keresett. Maga foglalta össze pályafutását a szegedi kérésére. Kutatóintézet igazgató lett időközben. Egyik mondata intelemként hat: Akkor érzi magát sikeres igazgatónak, ha munkatársainak átlaga jobb, mint ameddig ő eljuthatott a tudomány útjain. Egy másik mondata vallomással ér föl: „Valamikor azt hittem, ott a hazám, ahol a kenyerem. Most már tudom, hogy nem így van.”

Willax Ödön meghalt, életműve lezáródott már. Itthon kilenc könyvet írt, néhány ma is használható. A kukoricával és a hüvelyesekkel foglalkozott. Franciaországot, Portugáliát, Marokkót megjárva Spanyolországban halt meg. Fantasztikus munkabírási embernek ismerték, a mediterrán vidékek takarmánytermesztéséről írott könyvének számos passzusa itthon is haszonnal alkalmazható.

Rieger Béla, Kovács András, Bogoy Tamás, Kókény Bertalan és több más kutató neve is említődött a tanácskozásán. Sokan vannak közöttük, akik évenként hazalátogatnak, és szinte valamennyire érvényes az a megállapítás, hogy a külföldön járó hazai kutatókat szeretettel segítik.

H. D.

Kodály emlékére

Szerdán délelőtt a Parlamentben Rátkai Ferenc művelődési miniszterhelyettes tájékoztatta a sajtó képviselőit a Kodály-emlékévről.

Nagyobb figyelemmel a lakosság problémái iránt

Följegyzés a városi tanács beszámoló párttaggyűléséről

Esztendő végi beszámoló taggyűlést tartottak a szegedi városi tanács kommunisztái. Nem volt ott mindenki. A 143-as létszámból — különböző okok miatt — sokan hiányoztak, ám a tanácskozást levezető elnök megállapította a határozatképességet. A pártvezetőség beszámolóját, a titkár betegsége miatt, dr. Farkas Miklósné vezetőségi tag ismertette, a városi pártbizottság minősítését pedig a tanács pártvezetőségének 1982. évi munkájáról, Dubecz György olvasta föl.

Jóllehet a beszámoló értékelte, hogy a párttagok miként dolgoztak a gazdasági feladatok megvalósításáért, az értékelés nem „dobta fel” a megjelenteket. Ez érthető bizonyos szempontból. A többség egész esztendőben tevékenyen közreműködött a városfejlesztésben, szinte napról napra érezték a lakásépítés, az egészségügyi ellátás, a kommunális szolgáltatások, az ügyintézés gondját és örömet, igyekeztek meghallgatni és hasznosítani a használható lakossági észrevételeket, valóban tetek egyet s mást az ügyintézés egyszerűsítéséért. A tanács kommunisztáknak tehát oroszlánrészük van abban, hogy a szegediek mindjobban figyelik és becsülik a „torony alatti” munkát, s a közbizalom erősödik a városban. Ha azonban úgy nézzük, hogy olykor kényelmisség, bürokratikus hozzáállás, sértődékenység, hatalomfitogtatás is tapasztalható volt, akkor több kritika és önbírálat is elkelt volna.

Összesen négyen kértek szót. Osváth Lajosné dr. észrevétele szerint — a korábbi gyakorlatnak megfelelően — először a négy alapszervezetben kellett volna taggyűléseket tartani, hogy az ott elhangzottakat összegezhesse, minősíthesse az összevont tanácskozás. Úgy vélte, fölösleges a pártvezetőség munkájának éventéki minősítése a városi pártbizottság részéről, mert

ennyi idő alatt lényeges változás nem történik. Javasolta, hogy a jövőben választási ciklusonként, vagyis öt esztendő múltán tegye mérlegre a felsőbb pártszerv a vezetőség tevékenységét.

Csergő Tibor arról beszélt, hogy a város egészségügyi ellátásáért igen sokat tett a tanács. Megállapította, az ötnapos munkahétre való áttérést jól előkészítették, s ennek is köszönhető, hogy a lakosság elégedett az ellátással. A kedvező tapasztalatokra, a fejelemzett „hozzáállásra” alapozta azt a véleményét, hogy jövőre, a valószínűleg nehezebb helyzetben is helytálljon majd a tanács kommunisztái. Hévízi Miklós jelentős eredményként értékelte, hogy a terület-előkezesítés nem hátráltatta a lakásépítést. Sokat segített, hogy a városi tanács és a DELÉP pártbizottságai közös taggyűléseket tartottak, ahol őszintén föltárták a gátló tényezőket, s így sikerült a már régen szanált területeken elkezdni az építkezést. Szóvá tette, hogy a tanácskozási központokban, ahol a tanács és a lakosság kapcsolatát akarják tovább erősíteni, még mindig kevés meghívott jelenik meg. Helytelenítette, hogy a sajtó (nyilván a Délmagyarország) néha olyan munkákat népszerűsít, illetve tesz közzé fényképeken, mint például a rókusai víztorny építés, ahol már régóta elmaradás mutatkozik. Kérte a kommunikációs eszközöket, hogy továbbra is segítsék a tanács célok elérését.

Hévízi Miklósné dr. az információ fontosságát hangsúlyozta. Igaza van: a párttag legyen őszinte akkor is, amikor a közhangulatról számol be, mert ez fontos föltétele a nagyobb hibák elkerülésének. Úgy látja, hogy a párttagok egy részének nincs friss és kellő informáltsága fontos politikai intézkedésekről. Ő sem tud sok minderről, s bármilyen furcsa, néha a fia mond el otthon fontos dolgokat. Kapják ugyan rendszeresen a

„Titkári tájékoztatót”, és más brosúrákat, ezek azonban már „lejár” témákat, ügyeket, olykor idejét múlt feladatokat tárgyalnak.

Jó lett volna több hasonló tartalmú véleményt hallani. A beszámoló értékelte például, hogy nincs minden rendben a KISZ fiatalok párttaggá nevelése körül, sőt a pártmegbízások teljesítését is rendszeresen kellene ellenőrizni. Ezt a problémakört azonban senki nem bolygatta.

Nem ártott volna mindenki számára világossá tenni, mit jelent a beszámolóban ez a megállapítás: „...a hatásköri feladatok kellően érvényesülnek területünkön. Nem mondható el ez külső, így például felsőbb pártbizottságunk konkrét, adott ügyére, amikor is pártvezetőségünk hatáskörébe tartozó, ráadásul pártbizottság hatálya alatt álló személy véleményünk kikérése nélkül jutalomban részesített.” Valószínű, ha nevének neveztek volna az illetőt, ez kis-és megbolygatta volna a taggyűlés nyugalmát.

Egy pártbizottság egész évi munkájáról könnyelműség volna egyetlen taggyűlés alapján ítéletet mondani. Ismerve azonban azokat a gondokat, amelyekkel a hivatali pártbizottságok küszködnek, nyugodtan elmondható: a tanács elvtársak fontosnak tartják, hogy rendszeresen megvitassák a politikai és a szervezeti kérdéseket. A városi pártbizottság minősítését kell elfogadnunk: „A pártvezetőség jól irányítja a helyi politikai tevékenységet, segíti a párt politikájának érvényesülését, jól végzi a szervező és ellenőrző munkát.” Figyelemre méltó azonban a többi között az a javaslat: „Törekedjenek arra, hogy az ügyintézők még nagyobb türelemmel, megértéssel viseljenek az ügyfelek problémái iránt, érjék el az udvarias hang minél szélesebb körű elterjedését.”

F. N. I.

Honvédelmi munka Csongrád megyében

Összegezés az MHSZ-ben

Végehez közeleg az esztendő, elérkezett a szokásos munkaértékelés az MHSZ-ben. Ezzel a céllal ültek össze tegnap Szegeden, a Honvédelem Házában pártmunkások és a szövetség helyi és megyei titkárai. Tételek, adatok alapján adták képet a lakosság körében folyó honvédelmi, hazafias és internacionalista munkáról, annak eredményeiről, a tevékenység gyengeségeiről, teendőiről. Arról, hogy hol, miben kellene változtatni a nagyobb előrelépés reményében.

Az értekezleten az MHSZ járási- városi titkárai terjesztették elő részletes beszámolóikat. Így Vajda József Szegedről és a szegedi járásból, Pusztai János a

szentesi, Udvari Károly a hodmezővásárhelyi, Kadár Szel László a csongrádi, Komáromi Mihály a makói városi és területi honvédelmi tevékenységről adott ismertetőt. Kiegészítették az elhangzottakat az érintett városi vagy járási pártbizottságok képviselői, illetve a megyei pártbizottság részéről dr. Majzik István osztályvezető-helyettes. Az eszmecsere végül Mihalik Ferenc alezredes, az MHSZ megyei titkára foglalta össze.

Tény, hogy az MHSZ-munkát növekvő érdeklődés kíséri megyénkben; kapcsolatban van a lakosság széles rétegeivel. Bár taglétszáma — az értekezlet beszámolóiból ítélve — az összlakosság 2-3 százalékát érinti, hatása ennél sokkal szélesebb. Hiszen például az iskolások körében több ezres a modellezők, az ifjú, leendő rádiósok, a gépiárműbarátok tábora. Szentesen, Szegeden, Csanádapátán országos sikerekkel dicsekedhetnek. Ugyanúgy a szegedi lövészek, könnyűbúvárok, repülők vagy a vásárhelyi fel-

nőtt lövészek. Jól mutatja a szövetség népszerűségét a tömegversenyek iránti érdeklődés: idén az összetett honvédelmi versenyeken, Szegeden és a járásban több mint 42 ezren, a Honvédelmi Kupa lövészversenyeken Szeged város és járás területén csaknem 55 ezren, Nagy az érdeklődés az amatőr gépjárművezető-képzés iránt. Év-ről évre többen találnak segítőt, érdeklődésük szerint, az MHSZ klubjaiban, szakköreikben, tanfolyamain. Ez az 1982-es év egyik tapasztalata.

Összetettebb a másik oldal: a növekvő igény. Az életkörülmények változásával, nehézségeivel együtt felveti a szövetségi munka szintjének emelését. Az MHSZ-be dolgozók, s az aktívisták sok ezres tábora, a pedagógusok és a katonák számokban soha ki nem fejezhető ténykedése jó alapelemhez Csongrád megyében is. A felszólalásokból kicsendült: a közérdeklődés további növeléséhez jobb, gazdagabb technikai ellátottságra lenne szükség.

K. I.

Új Csepel teherautók

Szervizhely: 10-es Volán

Új teherautók érkezése nem ritka a Volán 10. sz. Vállalat szegedi központjában. Tegnap mégis nagyobb figyelem övezte azt a huszonöt járművet, amely a tetthelyre gurult. A Csepel Autógyár legújabb készítményei a D-750.30 jelű tehergépkocsik 500 kilométeres szervizét vállalta a szegedi cég. Miután felkészült a feladatra, most megérkeztek az első gépkocsik, hogy a szerviz után tovább induljanak a megrendelőhöz Szíriába. Idén még további száz új Csepel D-750.30-as szervizmunkáit látja majd el a Volán 10., közvetlenül

az első 500 kilométer megtétele után, a szállítás előtt. A most Szegedre érkezett 25 új magyar teherautó az alapos vizsgálat és a szükséges javítás után ma indul tovább. Konvojban haladnak a görögországi Volánig, onnét vízi úton kelnek át a tengeren, hogy eljussanak a végállomásra. Amint tudósítónk, Turbék János, az első konvoj kísérője indulás előtt jelentette: az exportra induló új honi járműveket a HUNGAROCAMION nagy tapasztalatú gépkocsivezetői kormányozzák a messzi tengerpartig.